

25 (1987) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1988 Nr. 1

A. TITEL

*Europese Overeenkomst tot bescherming van kleine huisdieren;
Straatsburg, 13 november 1987*

B. TEKST**European Convention
for the protection of pet animals****Preamble**

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its Members;

Recognising that man has a moral obligation to respect all living creatures and bearing in mind that pet animals have a special relationship with man;

Considering the importance of pet animals in contributing to the quality of life and their consequent value to society;

Considering the difficulties arising from the enormous variety of animals which are kept by man;

Considering the risks which are inherent in pet animal overpopulation for the hygiene, health and safety of man and other animals;

Considering that the keeping of specimens of wild fauna as pet animals should not be encouraged;

Aware of the different conditions which govern the acquisition, keeping, commercial and non-commercial breeding and the disposal of and trading in pet animals;

Aware that pet animals are not always kept in conditions that promote their health and well-being;

Noting that attitudes towards pet animals vary widely, sometimes because of limited knowledge and awareness;

Considering that a basic common standard of attitude and practice which results in responsible pet ownership is not only a desirable, but a realistic goal,

Have agreed as follows:

Convention européenne pour la protection des animaux de compagnie

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires de la présente Convention,

Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses membres;

Reconnaissant que l'homme a une obligation morale de respecter toutes les créatures vivantes et gardant à l'esprit les liens particuliers existant entre l'homme et les animaux de compagnie;

Considérant l'importance des animaux de compagnie en raison de leur contribution à la qualité de la vie et, partant, leur valeur pour la société;

Considérant les difficultés découlant de la grande variété des animaux qui sont détenus par l'homme;

Considérant les risques inhérents à la surpopulation animale pour l'hygiène, la santé et la sécurité de l'homme et des autres animaux;

Considérant que la détention de spécimens de la faune sauvage, en tant qu'animaux de compagnie, ne devrait pas être encouragée;

Conscients des diverses conditions gouvernant l'acquisition, la détention, l'élevage à titre commercial ou non, la cession et le commerce d'animaux de compagnie;

Conscients de ce que les conditions de détention des animaux de compagnie ne permettent pas toujours de promouvoir leur santé et leur bien-être;

Constatant que les attitudes à l'égard des animaux de compagnie varient considérablement, en raison parfois d'un manque de connaissances ou de conscience;

Considérant qu'une attitude et une pratique fondamentales communes aboutissant à une conduite responsable des propriétaires d'animaux de compagnie sont non seulement un objectif désirable mais aussi réaliste,

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPTER I
GENERAL PROVISIONS

Article 1

Definitions

1. By pet animal is meant any animal kept or intended to be kept by man, in particular in his household, for private enjoyment and companionship.

2. By trading in pet animals is meant all regular business transactions in substantial quantities carried out for profit which involve the change of ownership of pet animals.

3. By commercial breeding and boarding is meant breeding or boarding mainly for profit and in substantial quantities.

4. By animal sanctuary is meant a non-profit making establishment where pet animals may be kept in substantial numbers. If national legislative and/or administrative measures permit, such an establishment may accept stray animals.

5. By a stray animal is meant a pet animal which either has no home or is outside the bounds of its owner's or keeper's household and is not under the control or direct supervision of any owner or keeper.

6. By competent authority is meant the authority designated by the member State.

Article 2

Scope and implementation

1. Each Party undertakes to take the necessary steps to give effect to the provisions of this Convention in respect of:

a. pet animals kept by a person or legal entity in any household or in any establishment for trading, for commercial breeding and boarding, and in animal sanctuaries;

b. where appropriate, stray animals.

2. Nothing in this Convention shall affect the implementation of other instruments for the protection of animals or for the conservation of threatened wild species.

CHAPITRE I

DISPOSITIONS GENERALES

Article 1

Définitions

1. On entend par animal de compagnie tout animal détenu ou destiné à être détenu par l'homme, notamment dans son foyer, pour son agrément et en tant que compagnon.

2. On entend par commerce d'animaux de compagnie l'ensemble des transactions pratiquées de façon régulière en quantités substantielles et à des fins lucratives, impliquant le transfert de la propriété de ces animaux.

3. On entend par élevage et garde des animaux de compagnie à titre commercial l'élevage et la garde pratiqués principalement à des fins lucratives et en quantités substantielles.

4. On entend par refuge pour animaux un établissement à but non lucratif où des animaux de compagnie peuvent être détenus en nombre substantiel. Lorsque la législation nationale et/ou des mesures administratives le permettent, un tel établissement peut accueillir des animaux errants.

5. On entend par animal errant tout animal de compagnie qui, soit n'a pas de foyer, soit se trouve en-dehors des limites du foyer de son propriétaire ou de son gardien et n'est sous le contrôle ou sous la surveillance directe d'aucun propriétaire ou gardien.

6. On entend par autorité compétente l'autorité désignée par l'Etat membre.

Article 2

Champ d'application et mise en œuvre

1. Chaque Partie s'engage à prendre les mesures nécessaires pour donner effet aux dispositions de cette Convention en ce qui concerne:

a. les animaux de compagnie détenus par une personne physique ou morale dans tout foyer, dans tout établissement se livrant au commerce ou à l'élevage et à la garde à titre commercial de tels animaux, ainsi que dans tout refuge pour animaux;

b. le cas échéant, les animaux errants.

2. Aucune disposition de cette Convention ne porte atteinte à la mise en œuvre d'autres instruments pour la protection des animaux ou pour la préservation des espèces sauvages menacées.

3. Nothing in this Convention shall affect the liberty of the Parties to adopt stricter measures for the protection of pet animals or to apply the provisions contained herein to categories of animals which have not been mentioned expressly in this instrument.

CHAPTER II

PRINCIPLES FOR THE KEEPING OF PET ANIMALS

Article 3

Basic principles for animal welfare

1. Nobody shall cause a pet animal unnecessary pain, suffering or distress.
2. Nobody shall abandon a pet animal.

Article 4

Keeping

1. Any person who keeps a pet animal or who has agreed to look after it shall be responsible for its health and welfare.
2. Any person who is keeping a pet animal or who is looking after it shall provide accommodation, care and attention which take account of the ethological needs of the animal in accordance with its species and breed, in particular:
 - a. give it suitable and sufficient food and water;
 - b. provide it with adequate opportunities for exercise;
 - c. take all reasonable measures to prevent its escape.
3. An animal shall not be kept as a pet animal if:
 - a. the conditions of paragraph 2 above are not met or if,
 - b. in spite of these conditions being met, the animal cannot adapt itself to captivity.

3. Aucune disposition de la présente Convention ne porte atteinte à la faculté des Parties d'adopter des règles plus strictes pour assurer la protection des animaux de compagnie ou d'appliquer les dispositions ci-après à des catégories d'animaux qui ne sont pas expressément citées dans le présent instrument.

CHAPITRE II

PRINCIPES POUR LA DETENTION DES ANIMAUX DE COMPAGNIE

Article 3

Principes de base pour le bien-être des animaux

1. Nul ne doit causer inutilement des douleurs, des souffrances ou de l'angoisse à un animal de compagnie.
2. Nul ne doit abandonner un animal de compagnie.

Article 4

Détention

1. Toute personne qui détient un animal de compagnie ou qui a accepté de s'en occuper doit être responsable de sa santé et de son bien-être.

2. Toute personne qui détient un animal de compagnie ou s'en occupe doit lui procurer des installations, des soins et de l'attention qui tiennent compte de ses besoins éthologiques, conformément à son espèce et à sa race, et notamment:

- a. lui fournir, en quantité suffisante, la nourriture et l'eau qui lui conviennent;
- b. lui fournir des possibilités d'exercice adéquates;
- c. prendre toutes les mesures raisonnables pour ne pas le laisser s'échapper.

3. Un animal ne doit pas être détenu en tant qu'animal de compagnie si:

- a. les conditions visées au paragraphe 2 ci-dessus ne sont pas remplies ou si,
- b. bien que ces conditions soient remplies, l'animal ne peut s'adapter à la captivité.

Article 5

Breeding

Any person who selects a pet animal for breeding shall be responsible for having regard to the anatomical, physiological and behavioral characteristics which are likely to put at risk the health and welfare of either the offspring or the female parent.

Article 6

Age-limit on acquisition

No pet animal shall be sold to persons under the age of 16 without the express consent of their parents or other persons exercising parental responsibilities.

Article 7

Training

No pet animal shall be trained in a way that is detrimental to its health and welfare, especially by forcing it to exceed its natural capacities or strength or by employing artificial aids which cause injury or unnecessary pain, suffering or distress.

Article 8

*Trading, commercial breeding and boarding,
animal sanctuaries*

1. Any person who, at the time of the entry into force of the Convention, is trading in or is commercially breeding or boarding pet animals or is operating an animal sanctuary shall, within an appropriate period to be determined by each Party, declare this to the competent authority.

Any person who intends to engage in any of these activities shall declare this intention to the competent authority.

2. This declaration shall stipulate;

a. the species of pet animals which are involved or to be involved;

b. the person responsible and his knowledge;

c. a description of the premises and equipment used or to be used.

Article 5

Reproduction

Toute personne qui sélectionne un animal de compagnie pour la reproduction doit être tenue de prendre en compte les caractéristiques anatomiques, physiologiques et comportementales qui sont de nature à compromettre la santé et le bien-être de la progéniture ou de la femelle.

Article 6

Limite d'âge pour l'acquisition

Aucun animal de compagnie ne doit être vendu à des personnes de moins de 16 ans sans le consentement exprès de leurs parents ou des autres personnes qui exercent la responsabilité parentale.

Article 7

Dressage

Aucun animal de compagnie ne doit être dressé d'une façon qui porte préjudice à sa santé et à son bien-être, notamment en le forçant à dépasser ses capacités ou sa force naturelles ou en utilisant des moyens artificiels qui provoquent des blessures ou d'inutiles douleurs, souffrances ou angoisses.

Article 8

*Commerce, élevage et garde à titre commercial,
refuges pour animaux*

1. Toute personne qui, à l'époque de l'entrée en vigueur de la Convention, se livre au commerce ou, à titre commercial, à l'élevage ou à la garde d'animaux de compagnie ou qui gère un refuge pour animaux doit, dans un délai approprié qui est à déterminer par chaque Partie, le déclarer à l'autorité compétente.

Toute personne qui a l'intention de se livrer à l'une de ces activités doit en faire la déclaration à l'autorité compétente.

2. Cette déclaration doit indiquer:

a. les espèces d'animaux de compagnie qui sont ou seront concernées;

b. la personne responsable et ses connaissances;

c. une description des installations et équipements qui sont ou seront utilisés.

3. The above-mentioned activities may be carried out only:

a. if the person responsible has the knowledge and abilities required for the activity either as a result of professional training or of sufficient experience with pet animals and

b. if the premises and the equipment used for the activity comply with the requirements set out in Article 4.

4. The competent authority shall determine on the basis of the declaration made under the provisions or paragraph 1 whether or not the conditions set out in paragraph 3 are being complied with. If these conditions are not adequately met, it shall recommend measures and, if necessary for the welfare of the animals, it shall prohibit the commencement or continuation of the activity.

5. The competent authority shall, in accordance with national legislation, supervise whether or not the above-mentioned conditions are complied with.

Article 9

Advertising, entertainment, exhibitions, competitions and similar events

1. Pet animals shall not be used in advertising, entertainment, exhibitions, competitions and similar events unless:

a. the organiser has created appropriate conditions for the pet animals to be treated in accordance with the requirement of Article 4, paragraph 2, and

b. the pet animals' health and welfare are not put at risk.

2. No substances shall be given to, treatments applied to, or devices used on a pet animal for the purpose of increasing or decreasing its natural level of performance:

a. during competition or

b. at any other time, when this would put at risk the health and welfare of the animal.

Article 10

Surgical operations

1. Surgical operations for the purpose of modifying the appearance of a pet animal or for other non-curative purposes shall be prohibited and, in particular:

3. Les activités mentionnées ci-dessus ne peuvent être exercées que:

a. si la personne responsable possède les connaissances et l'aptitude nécessaires à l'exercice de cette activité, du fait soit d'une formation professionnelle, soit d'une expérience suffisante avec les animaux de compagnie et

b. si les installations et les équipements utilisés pour l'activité satisfont aux exigences posées à l'article 4.

4. Sur la base de la déclaration faite conformément aux dispositions du paragraphe 1, l'autorité compétente doit déterminer si les conditions mentionnées au paragraphe 3 sont remplies ou non. Au cas où elles ne seraient pas remplies de façon satisfaisante, l'autorité compétente devra recommander des mesures et, si cela est nécessaire pour la protection des animaux, interdire le commencement ou la poursuite de l'activité.

5. L'autorité compétente doit, conformément à la législation nationale, contrôler si les conditions mentionnées ci-dessus sont remplies ou non.

Article 9

Publicité, spectacles, expositions, compétitions et manifestations semblables

1. Les animaux de compagnie ne peuvent être utilisés dans la publicité, les spectacles, expositions, compétitions ou manifestations semblables, à moins que:

a. l'organisateur n'ait créé les conditions nécessaires pour que ces animaux soient traités conformément aux exigences de l'article 4, paragraphe 2, et que

b. leur santé et leur bien-être ne soient pas mis en danger.

2. Aucune substance ne doit être administrée à un animal de compagnie, aucun traitement lui être appliqué, ni aucun procédé utilisé, afin d'accroître ou de diminuer le niveau naturel de ses performances:

a. au cours de compétitions ou

b. à tout autre moment, si cela peut constituer un risque pour la santé et le bien-être de cet animal.

Article 10

Interventions chirurgicales

1. Les interventions chirurgicales destinées à modifier l'apparence d'un animal de compagnie ou à d'autres fins non curatives doivent être interdites et en particulier:

- a. the docking of tails;
 - b. the cropping of ears;
 - c. devocalisation;
 - d. declawing and defanging.
2. Exceptions to these prohibitions shall be permitted only:
- a. if a veterinarian considers non-curative procedures necessary either for veterinary medical reasons or for the benefit of any particular animal:
 - b. to prevent reproduction.
3. a. Operations in which the animal will or is likely to experience severe pain shall be carried out under anaesthesia only by a veterinarian or under his supervision.
- b. Operations for which no anaesthesia is required may be carried out by a person competent under national legislation.

Article 11

Killing

1. Only a veterinarian or another competent person shall kill a pet animal except in an emergency to terminate an animal's suffering when veterinary or other competent assistance cannot be quickly obtained or in any other emergency covered by national legislation. All killing shall be done with the minimum of physical and mental suffering appropriate to the circumstances. The method chosen, except in an emergency, shall either:

- a. cause immediate loss of consciousness and death, or
- b. begin with the induction of deep general anaesthesia to be followed by a step which will ultimately and certainly cause death.

The person responsible for the killing shall make sure that the animal is dead before the carcass is disposed of.

2. The following methods of killing shall be prohibited:
- a. drowning and other methods of suffocation if they do not produce the effects required in subparagraph 1.b;
 - b. the use of any poisonous substance or drug, the dose and application of which cannot be controlled so as to give the effect mentioned in paragraph 1;
 - c. electrocution unless preceded by immediate induction of loss of consciousness.

- a. la coupe de la queue;
- b. la coupe des oreilles;
- c. la section des cordes vocales;
- d. l'ablation des griffes et des dents.

2. Des exceptions à cette interdiction ne doivent être autorisées que:

- a. si un vétérinaire considère une intervention non curative nécessaire soit pour des raisons de médecine vétérinaire, soit dans l'intérêt d'un animal particulier;
- b. pour empêcher la reproduction.

3. a. Les interventions au cours desquelles l'animal subira ou risquera de subir des douleurs considérables ne doivent être effectuées que sous anesthésie et par un vétérinaire, ou sous son contrôle.

b. Les interventions ne nécessitant pas d'anesthésie peuvent être effectuées par une personne compétente, conformément à la législation nationale.

Article 11

Sacrifice

1. Seul un vétérinaire ou une autre personne compétente doit procéder au sacrifice d'un animal de compagnie, excepté en cas d'urgence pour mettre fin aux souffrances d'un animal et lorsque l'aide d'un vétérinaire ou d'une autre personne compétente ne peut être obtenue rapidement ou dans tout autre cas d'urgence prévu par la législation nationale. Tout sacrifice doit se faire avec le minimum de souffrances physiques et morales en tenant compte des circonstances. La méthode choisie, excepté en cas d'urgence, doit:

- a. soit provoquer une perte de conscience immédiate puis la mort,
- b. soit commencer par l'administration d'une anesthésie générale profonde suivie d'un procédé qui causera la mort de manière certaine.

La personne responsable du sacrifice doit s'assurer que l'animal est mort avant que la dépouille soit éliminée.

2. Les méthodes de sacrifice suivantes doivent être interdites:
- a. la noyade et autres méthodes d'asphyxie, si elles ne produisent pas les effets mentionnés au paragraphe 1, alinéa b;
 - b. l'utilisation de tout poison ou drogue dont le dosage et l'application ne peuvent être contrôlés de manière à obtenir les effets mentionnés au paragraphe 1;
 - c. l'électrocution, à moins qu'elle ne soit précédée de la perte de conscience immédiate.

CHAPTER III

SUPPLEMENTARY MEASURES FOR STRAY ANIMALS

Article 12

Reduction of numbers

When a Party considers that the numbers of stray animals present it with a problem, it shall take the appropriate legislative and/or administrative measures necessary to reduce their numbers in a way which does not cause avoidable pain, suffering or distress.

- a. Such measures shall include the requirements that:
 - i. if such animals are to be captured, this is done with the minimum of physical and mental suffering appropriate to the animal;
 - ii. whether captured animals are kept or killed, this is done in accordance with the principles laid down in this Convention.
- b. Parties undertake to consider:
 - i. providing for dogs and cats to be permanently identified by some appropriate means which causes little or no enduring pain, suffering or distress, such as tattooing as well as recording the numbers in a register together with the names and addresses of their owners;
 - ii. reducing the unplanned breeding of dogs and cats by promoting the neutering of these animals;
 - iii. encouraging the finder of a stray dog or cat to report it to the competent authority.

Article 13

Exceptions for capture, keeping and killing

Exceptions to the principles laid down in this convention for the capture, the keeping and the killing of stray animals may be made only if unavoidable in the framework of national disease control programmes.

CHAPITRE III

MESURES COMPLÉMENTAIRES CONCERNANT LES ANIMAUX ERRANTS

Article 12

Réduction du nombre des animaux errants

Lorsqu'une Partie estime que le nombre des animaux errants constitue pour elle un problème, elle doit prendre les mesures législatives et/ou administratives nécessaires pour réduire ce nombre par des méthodes qui ne causent ni douleurs, ni souffrances, ni angoisses évitables.

a. De telles mesures doivent impliquer que:

- i. si de tels animaux doivent être capturés, cela soit fait avec un minimum de souffrances physiques et morales compte tenu de la nature de l'animal;
- ii. si des animaux capturés sont détenus ou sacrifiés, cela soit fait conformément aux principes posés dans la présente Convention.

b. Les Parties s'engagent à envisager:

- i. l'identification permanente des chiens et des chats par des moyens appropriés qui ne provoquent que des douleurs, souffrances ou angoisses légères ou passagères, tels que le tatouage accompagné de l'enregistrement du numéro ainsi que des noms et adresses des propriétaires;
- ii. de réduire la reproduction non planifiée des chiens et des chats en encourageant leur stérilisation;
- iii. d'encourager la personne qui a trouvé un chien ou un chat errant à le signaler à l'autorité compétente.

Article 13

Exceptions pour la capture, la détention et le sacrifice

Les exceptions aux principes posés dans la présente Convention concernant la capture, la détention et le sacrifice des animaux errants ne doivent être admises que lorsqu'elles sont inévitables dans le cadre de programmes gouvernementaux de contrôle des maladies.

CHAPTER IV
INFORMATION AND EDUCATION

Article 14

Information and education programmes

The Parties undertake to encourage the development of information and education programmes so as to promote awareness and knowledge amongst organisations and individuals concerned with the keeping, breeding, training, trading and boarding of pet animals of the provisions and the principles in this Convention. In these programmes, attention shall be drawn in particular to the following subjects:

- a. the need for training of pet animals for any commercial or competitive purpose to be carried out by persons with adequate knowledge and ability;
- b. the need to discourage:
 - i. gifts of pet animals to persons under the age of 16 without the express consent of their parents or other persons exercising parental responsibilities;
 - ii. gifts of pet animals as prizes, awards or bonuses;
 - iii. unplanned breeding of pet animals;
- c. the possible negative consequences for the health and well-being of wild animals if they were to be acquired or introduced as pet animals;
- d. the risks of irresponsible acquisition of pet animals leading to an increase in the number of unwanted and abandoned animals.

CHAPTER V
MULTILATERAL CONSULTATIONS

Article 15

Multilateral consultations

1. The Parties shall, within five years from the entry into force of the Convention and every five years thereafter, and, in any case, whenever a majority of the representatives of the Parties so request, hold multilateral consultations within the Council of Europe to examine the application of the Convention and the advisability of revising it or extending any of its provisions. These consultations shall

CHAPITRE IV

INFORMATION ET EDUCATION

Article 14

Programmes d'information et d'éducation

Les Parties s'engagent à encourager le développement de programmes d'information et d'éducation pour promouvoir, parmi les organisations et individus concernés par la détention, l'élevage, le dressage, le commerce et la garde d'animaux de compagnie, la prise de conscience et la connaissance des dispositions et des principes de la présente Convention. Dans ces programmes, l'attention doit être appelée notamment sur les points suivants:

a. le dressage d'animaux de compagnie à des fins de commerce ou de compétitions, qui doit être effectué par des personnes ayant les connaissances et les compétences appropriées;

b. la nécessité de décourager:

i. le don d'animaux de compagnie à des personnes de moins de 16 ans le consentement exprès de leurs parents ou des autres personnes qui exercent la responsabilité parentale;

ii. le don d'animaux de compagnie en tant que prix, récompenses ou primes;

iii. la procréation non planifiée des animaux de compagnie;

c. les conséquences négatives éventuelles, pour la santé et le bien-être des animaux sauvages, de leur acquisition ou introduction en tant qu'animaux de compagnie;

d. les risques découlant de l'acquisition irresponsable d'animaux de compagnie qui conduit à une augmentation du nombre des animaux non désirés et abandonnés.

CHAPITRE V

CONSULTATIONS MULTILATERALES

Article 15

Consultations multilatérales

1. Les Parties procèdent, dans un délai de cinq ans après l'entrée en vigueur de la Convention et tous les cinq ans par la suite, et, en tout cas, toutes les fois qu'une majorité des représentants des Parties le demande, à des consultations multilatérales au sein du Conseil de l'Europe, en vue d'examiner l'application de la Convention, ainsi que l'opportunité de sa révision ou d'un élargissement de certaines de ses

take place at meetings convened by the Secretary General of the Council of Europe.

2. Each Party shall have the right to appoint a representative to participate in these consultations. Any member State of the Council which is not a Party to the Convention shall have the right to be represented by an observer in these consultations.

3. After each consultation, the Parties shall submit to the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on the consultation and on the functioning of the Convention including, if they consider it necessary, proposals for the amendment of Articles 15 to 23 of the Convention.

4. Subject to the provisions of this Convention, the Parties shall draw up the rules of procedure for the consultations.

CHAPTER VI

AMENDMENTS

Article 16

Amendments

1. Any amendment to Articles 1 to 14 proposed by a Party or the Committee of Ministers shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him to the member States of the Council of Europe, to any Party and to any State invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 19.

2. Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined at a multilateral consultation not less than two months after the date of forwarding by the Secretary General where it may be adopted by a two-thirds majority of the Parties. The text adopted shall be forwarded to the Parties.

3. Twelve months after its adoption at a multilateral consultation, any amendment shall enter into force unless one of the Parties has notified objections.

dispositions. Ces consultations auront lieu au cours de réunions convoquées par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. Toute Partie a le droit de désigner un représentant pour participer à ces consultations. Tout Etat membre du Conseil de l'Europe qui n'est pas Partie à la Convention a le droit de se faire représenter à ces consultations par un observateur.

3. Après chaque consultation, les Parties soumettent au Comité des Ministres du Conseil de l'Europe un rapport sur la consultation et sur le fonctionnement de la Convention en y incluant, si elles l'estiment nécessaire, des propositions visant à amender les articles 15 à 23 de la Convention.

4. Sous réserve des dispositions de la présente Convention, les Parties établissent le règlement intérieur des consultations.

CHAPITRE VI

AMENDEMENTS

Article 16

Amendements

1. Tout amendement aux articles 1 à 14, proposé par une Partie ou par le Comité des Ministres, est communiqué au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe et transmis par ses soins aux Etats membres du Conseil de l'Europe, à toute Partie et à tout Etat invité à adhérer à la Convention conformément aux dispositions de l'article 19.

2. Tout amendement proposé conformément aux dispositions du paragraphe précédent est examiné, au moins deux mois après la date de sa transmission par le Secrétaire Général, lors d'une consultation multilatérale où cet amendement peut être adopté à la majorité des deux-tiers des Parties. Le texte adopté est communiqué aux Parties.

3. A l'expiration d'une période de douze mois après son adoption lors d'une consultation multilatérale, tout amendement entre en vigueur à moins qu'une des Parties n'ait notifié des objections.

CHAPTER VII
FINAL PROVISIONS

Article 17

Signature, ratification, acceptance, approval

This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 18

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 17.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 19

Accession of non-member States

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council of Europe to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2. In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

CHAPITRE VII

DISPOSITIONS FINALES

Article 17

Signature, ratification, acceptation, approbation

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe. Elle sera soumise à ratification, acceptation ou approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 18

Entrée en vigueur

1. La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date à laquelle quatre Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par la Convention conformément aux dispositions de l'article 17.

2. Pour tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par la Convention, celle-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 19

Adhésion d'Etats non membres

1. Après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non membre du Conseil de l'Europe à adhérer à la présente Convention, par une décision prise à la majorité prévue à l'article 20.d du Statut du Conseil de l'Europe et à l'unanimité des représentants des Etats contractants ayant le droit de siéger au Comité des Ministres.

2. Pour tout Etat adhérent, la Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date de dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 20

Territorial clause

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 21

Reservations

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of one or more reservations in respect of Article 6 and Article 10, paragraph 1, sub-paragraph *a*. No other reservation may be made.

2. Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

3. A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not invoke the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, invoke the application of that provision insofar as it has itself accepted it.

Article 20

Clause territoriale

1. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera la présente Convention.

2. Toute Partie peut, à tout moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de la présente Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 21

Réserves

1. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer faire usage d'une ou plusieurs réserves à l'égard de l'article 6 et de l'alinéa *a* du paragraphe 1 de l'article 10. Aucune autre réserve ne peut être faite.

2. Toute Partie qui a formulé une réserve en vertu du paragraphe précédent peut la retirer en tout ou en partie en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet à la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

3. La Partie qui a formulé une réserve au sujet d'une disposition de la présente Convention ne peut demander l'application de cette disposition par une autre Partie; toutefois, elle peut, si la réserve est partielle ou conditionnelle, demander l'application de cette disposition dans la mesure où elle l'a acceptée.

Article 22

Denunciation

1. Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 23

Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, and any State which has acceded to this Convention or has been invited to do so, of:

- a.* any signature;
- b.* the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c.* any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 18, 19 and 20;
- d.* any other act, notification or communication relating to this Convention.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

DONE at Strasbourg, this 13th day of November 1987, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, and to any State invited to accede to this Convention.

Article 22

Dénonciation

1. Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer la présente Convention en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 23

Notifications

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil et à tout Etat ayant adhéré à la présente Convention ou ayant été invité à le faire:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
- c. toute date d'entrée en vigueur de la présente Convention conformément à ses articles 18, 19, 20;
- d. tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la présente Convention.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

FAIT à Strasbourg, le 13 novembre 1987, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat invité à adhérer à la présente Convention.

De Overeenkomst is in overeenstemming met artikel 17, ondertekend voor de volgende Staten:

België ¹⁾	13 november 1987
Denemarken ²⁾	13 november 1987
Griekenland	13 november 1987
Italië	13 november 1987
het Koninkrijk der Nederlanden	13 november 1987
Luxemburg ³⁾	13 november 1987
Noorwegen	13 november 1987
Portugal ⁴⁾	13 november 1987

¹⁾ Onder het volgende voorbehoud:

«Le Gouvernement belge déclare, conformément à l'Article 21 de la Convention, faire usage d'une réserve à l'égard de l'alinéa a) du paragraphe 1 de l'Article 10 de ladite Convention:

«1. Les interventions chirurgicales destinées à modifier l'apparence d'un animal de compagnie ou à d'autres fins non curatives doivent être interdites et en particulier:

a. La coupe de la queue».

²⁾ Onder de volgende verklaring:

"In accordance with Article 20 of the Convention, the Government of the Kingdom of Denmark declares that the signature does not apply to the Faroe Islands and Greenland.";

en het volgende voorbehoud:

"The Government of the Kingdom of Denmark further declares that, in accordance with Article 21 of the Convention, it reserves its position in respect of Article 6 and Article 10, paragraph 1, sub-paragraph a, of the Convention."

³⁾ Onder het volgende voorbehoud:

«Le Grand-Duché de Luxembourg se réserve le droit de ne pas appliquer l'alinéa a. du paragraphe 1 de l'article 10 de la Convention.».

⁴⁾ Onder het volgende voorbehoud:

«Le Portugal, faisant usage de la possibilité mentionnée dans le paragraphe 1 de l'Article 21, n'accepte pas l'alinéa a. du paragraphe 1 de l'Article 10 de la Convention.».

C. VERTALING**Europese Overeenkomst
tot bescherming van kleine huisdieren****Preambule**

De Lidstaten van de Raad van Europa die deze Overeenkomst hebben ondertekend,

Overwegend dat het doel van de Raad van Europa is een grotere eenheid tussen zijn leden tot stand te brengen;

Erkennend dat de mens de morele verplichting heeft alle levende schepselen te eerbiedigen, en indachtig de bijzondere relatie die kleine huisdieren hebben met de mens;

Gelet op de betekenis van kleine huisdieren vanwege hun bijdrage tot de kwaliteit van het bestaan en hun daaruit voortvloeiende waarde voor de samenleving;

Gelet op de moeilijkheden voortvloeiend uit de zeer grote verscheidenheid van dieren die door de mens worden gehouden;

Gelet op de gevaren die inherent zijn aan te grote aantallen kleine huisdieren voor de hygiëne, de gezondheid en de veiligheid van de mens en van andere dieren;

Overwegend dat het houden van exemplaren van in het wild levende diersoorten als huisdier niet aangemoedigd zou moeten worden;

Zich bewust van de uiteenlopende omstandigheden die het verwerken, het houden, het al dan niet voor commerciële doeleinden fokken en het afstaan van en het handelen in kleine huisdieren beheersen;

Zich ervan bewust dat kleine huisdieren niet altijd worden gehouden onder omstandigheden die bevorderlijk zijn voor hun gezondheid en welzijn;

Constaterend dat de houding tegenover kleine huisdieren soms sterk uiteen loopt, soms wegens gebrek aan kennis en bewustzijn op dit gebied;

Overwegend dat een fundamentele gemeenschappelijke opstelling ten aanzien van houding en praktijk, die leidt tot een verantwoord bezit van kleine huisdieren, niet alleen een wenselijke, maar ook reële doelstelling is,

Zijn als volgt overeengekomen:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel I

Begripsomschrijvingen

1. Onder een klein huisdier wordt verstaan een dier dat door de mens, in het bijzonder thuis voor zijn genoegen en gezelschap, wordt gehouden of bedoeld is gehouden te worden.

2. Onder handel in kleine huisdieren worden verstaan alle gewone zakelijke transacties in aanzienlijke aantallen, verricht met winstoogmerk, die leiden tot wijziging in de eigendom van kleine huisdieren.

3. Onder commercieel fokken en in pension hebben wordt verstaan het voornamelijk met winstoogmerk en in aanzienlijke aantallen fokken en in pension hebben.

4. Onder dierenasiel wordt verstaan een instelling zonder winstoogmerk waar kleine huisdieren in aanzienlijke aantallen kunnen worden gehouden. Indien de nationale wettelijke en/of bestuursrechtelijke maatregelen zulks toelaten, kan een dergelijke instelling zwerfdieren opnemen.

5. Onder een zwerfdier wordt verstaan een klein huisdier dat geen tehuis heeft dan wel zich buiten de grenzen van het huishouden van zijn eigenaar of houder bevindt en niet onder de controle of het rechtstreekse toezicht van een eigenaar of houder staat.

6. Onder bevoegde autoriteit wordt verstaan de door de Lidstaat aangewezen autoriteit.

Artikel 2

Reikwijdte en toepassing

1. Elke Partij verbindt zich ertoe de noodzakelijke maatregelen te nemen om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze Overeenkomst met betrekking tot:

- a. kleine huisdieren, gehouden door een persoon of rechtspersoon in een huishouden of een instelling die zich bezig houdt met handel, commercieel fokken of in pension hebben, en in dierenasiels;
- b. waar van toepassing, zwerfdieren.

2. Niets in deze Overeenkomst staat de toepassing van andere overeenkomsten voor de bescherming van dieren of voor het behoud van bedreigde wilde diersoorten in de weg.

3. Niets in deze Overeenkomst staat de vrijheid van de Partijen in de weg, strengere maatregelen voor de bescherming van kleine huisdieren te nemen of de hierin vervatte bepalingen toe te passen op categorieën dieren die niet uitdrukkelijk in deze Overeenkomst zijn vermeld.

HOOFDSTUK II

BEGINSELEN VOOR HET HOUDEN VAN KLEINE HUISDIEREN

Artikel 3

Grondbeginselen voor het welzijn van dieren

1. Niemand mag een klein huisdier nodeloos pijn doen, laten lijden of angst aanjagen.
2. Niemand mag een klein huisdier in de steek laten.

Artikel 4

Het houden van kleine huisdieren

1. Ieder die een klein huisdier houdt of erin heeft toegestemd daarvoor te zorgen, is verantwoordelijk voor gezondheid en welzijn ervan.
2. Ieder die een klein huisdier houdt of ervoor zorgt, dient het een onderkomen, zorg en aandacht te geven op een wijze die rekening houdt met de ethologische behoeften van het dier in overeenstemming met zijn soort en ras, in het bijzonder:
 - a. het passend en voldoende voedsel en water te geven;
 - b. het voldoende mogelijkheden voor lichaamsbeweging te bieden;
 - c. alle redelijke maatregelen te nemen om ontsnapping ervan te voorkomen.
3. Een dier mag niet als klein huisdier worden gehouden, indien
 - a. aan de voorwaarden van het tweede lid niet wordt voldaan, of indien
 - b. ondanks dat aan deze voorwaarden wordt voldaan, het dier zich niet aan gevangenschap kan aanpassen.

Artikel 5

Het fokken

Ieder die een klein huisdier voor het fokken selecteert, is verant-

woordelijk voor het rekening houden met de anatomische, fysiologische en gedragskenmerken die de gezondheid en het welzijn van de nakomelingen of het moederdier in gevaar kunnen brengen.

Artikel 6

Leeftijdsgrens bij verwerving

Een klein huisdier wordt niet verkocht aan personen jonger dan 16 jaar zonder de uitdrukkelijke toestemming van hun ouders of andere personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid uitoefenen.

Artikel 7

Het africhten

Een klein huisdier wordt niet afgericht op een wijze die nadelig is voor zijn gezondheid en welzijn, in het bijzonder door het te dwingen zich boven zijn natuurlijke vermogens of kracht in te spannen, of door kunstmatige hulpmiddelen te gebruiken die letsel of nodeloos pijn, lijden of angst veroorzaken.

Artikel 8

Handel, commercieel fokken en in pension hebben, dierenasiels

1. Ieder die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze Overeenkomst handelt in kleine huisdieren of deze commercieel fokt of in pension heeft, dan wel een dierenasiel beheert, dient binnen een door elke Partij vast te stellen passende termijn zulks op te geven aan de bevoegde autoriteit.

Ieder die voornemens is zich met één van deze activiteiten bezig te houden, dient dit voornemen op te geven aan de bevoegde autoriteit.

2. In deze opgave dient te worden vermeld:

- a. het soort kleine huisdieren dat hierbij is of wordt betrokken;
- b. de verantwoordelijke persoon en zijn kennis;
- c. een beschrijving van de gebouwen en voorzieningen die worden gebruikt of zullen worden gebruikt.

3. De bovengenoemde activiteiten mogen slechts worden verricht:

- a. indien de verantwoordelijke persoon beschikt over de kennis en vaardigheden die voor de activiteit zijn vereist, ofwel als resultaat van een beroepsopleiding, danwel van voldoende ervaring met kleine huisdieren, en

- b. indien de gebouwen en voorzieningen die voor de activiteit worden gebruikt, voldoen aan de in artikel 4 gestelde eisen.

4. De bevoegde autoriteit bepaalt op grond van de opgave ingevolge het eerste lid of er al dan niet wordt voldaan aan de in het derde lid gestelde voorwaarden. Indien niet in voldoende mate aan deze voorwaarden wordt voldaan, beveelt zij maatregelen aan en, indien noodzakelijk voor het welzijn van de dieren, verbiedt zij het aanvangen met of het voortzetten van de activiteit.

5. De bevoegde autoriteit controleert, overeenkomstig de nationale wetgeving, of al dan niet aan de bovengenoemde voorwaarde wordt voldaan.

Artikel 9

Reclame, amusement, tentoonstellingen, wedstrijden en soortgelijke evenementen

1. Kleine huisdieren mogen niet worden gebruikt voor reclame, amusement, tentoonstellingen, wedstrijden en soortgelijke evenementen, tenzij:

a. de organisator omstandigheden heeft geschapen om de kleine huisdieren in overeenstemming met de vereisten van artikel 4, tweede lid, te behandelen, en

b. de gezondheid en het welzijn van de kleine huisdieren niet in gevaar worden gebracht.

2. Er mogen geen stoffen worden toegediend aan, behandelingen toegepast op, of middelen gebruikt bij een klein huisdier ten einde zijn natuurlijke prestatieniveau te verhogen of te verlagen:

a. tijdens een wedstrijd, of

b. op enig ander tijdstip, wanneer zulks de gezondheid en het welzijn van het dier in gevaar kan brengen.

Artikel 10

Chirurgische ingrepen

1. Chirurgische ingrepen ter verandering van het uiterlijk van een klein huisdier of voor andere niet-curatieve doeleinden zijn verboden, en in het bijzonder:

a. het couperen van de staart;

b. het couperen van de oren;

c. het doorsnijden van de stembanden;

d. het verwijderen van nagels en tanden.

2. Uitzonderingen op deze verbodsbepalingen zijn slechts toegestaan:

a. indien een dierenarts niet-curatieve handelingen nodig acht, hetzij om diergeneeskundige redenen, hetzij in het belang van een bepaald dier;

b. ter voorkoming van de voortplanting.

3. a. Ingrepen waarbij het dier ernstige pijn lijdt of kan lijden, dienen alleen onder narcose te worden uitgevoerd door een dierenarts of onder diens toezicht.

b. Ingrepen waarbij geen narcose is vereist, mogen worden verricht door een op grond van de nationale wetgeving bevoegde persoon.

Artikel 11

Het doden

1. Alleen een dierenarts of een andere bevoegde persoon mag een klein huisdier doden, behalve in een noodsituatie om een einde te maken aan het lijden van een dier, wanneer diergeneeskundige of andere bevoegde hulp niet snel kan worden verkregen, of in alle andere onder de nationale wetgeving vallende noodsituaties. Het doden dient te geschieden met een minimum aan lichamelijk en geestelijk lijden, passend bij de omstandigheden. De gekozen methode dient, behalve in een noodsituatie ofwel

a. onmiddellijke bewusteloosheid en de dood te veroorzaken, danwel

b. te beginnen met het toedienen van een diepe algemene verdoving, die wordt gevolgd door een handeling die uiteindelijk en zeker de dood veroorzaakt.

Degene die verantwoordelijk is voor het doden, dient zich ervan te vergewissen dat het dier dood is voordat het kadaver wordt afgevoerd.

2. De volgende methode voor het doden zijn verboden:

a. verdrinking of andere wijzen van verstikking, indien deze niet de in het eerste lid, letter b, genoemde gevolgen hebben;

b. gebruik van een giftige stof of bedwelmend middel waarvan de dosis en de toediening niet zodanig beheersbaar zijn, dat ze het in het eerste lid bedoelde gevolg hebben;

c. elektrocutie, tenzij voorafgegaan door onmiddellijk verlies van bewustzijn.

HOOFDSTUK III

AANVULLENDE MAATREGELEN VOOR ZWERFDIEREN

Artikel 12

Vermindering van het aantal

Wanneer een Partij van mening is dat het aantal zwerfdieren een probleem voor haar is, dient zij de passende wettelijke en/of bestuursrechtelijke maatregelen te nemen die nodig zijn om dit aantal

te verminderen op een wijze die niet nodeloos pijn, lijden of angst veroorzaakt.

- a. Zulke maatregelen dienen de eis te bevatten dat:
 - i. indien deze dieren moeten worden gevangen, zulks geschiedt met het bij het dier passende minimum aan lichamelijk en geestelijk lijden;
 - ii. ongeacht of gevangen dieren worden gehouden dan wel gedood, zulks geschiedt in overeenstemming met de in deze Overeenkomst vervatte beginselen.
- b. De Partijen verbinden zich ertoe te overwegen:
 - i. voorzieningen te treffen om honden en katten permanent te identificeren door middel van geëigende middelen die slechts weinig of tijdelijk pijn, lijden of angst veroorzaken zoals tattooage, met registratie van het nummer, alsmede de naam en het adres van de eigenaar;
 - ii. de ongeplande voortplanting van honden en katten te verminderen door de sterilisatie van deze dieren te bevorderen;
 - iii. de vinder van een zwerfhond of -kat aan te moedigen deze te melden aan de bevoegde autoriteit.

Artikel 13

Uitzonderingen op het vangen, houden en doden

Uitzonderingen op de in deze Overeenkomst vervatte beginselen voor het vangen, houden en doden van zwerfdieren mogen slechts worden gemaakt indien zij onvermijdelijk zijn in het kader van nationale programma's voor de bestrijding van ziekten.

HOOFDSTUK IV

VOORLICHTING EN EDUCATIE

Artikel 14

Voorlichtings- en opleidingsprogramma's

De Partijen verbinden zich ertoe, de ontwikkeling te stimuleren van voorlichtings- en educatieprogramma's ter bevordering van het besef en de kennis van de bepalingen en de beginselen van deze Overeenkomst bij de organisaties en personen betrokken bij het houden, fokken, africhten, verhandelen en in pension hebben van kleine huisdieren. In deze programma's dient in het bijzonder de aandacht te worden gevestigd op de volgende onderwerpen:

- a. de noodzaak dat het africhten van kleine huisdieren voor commerciële doeleinden of wedstrijden wordt verricht door personen met voldoende kennis en bekwaamheid;

- b. de noodzaak tegen te gaan:
 - i. dat kleine huisdieren worden geschonken aan personen jonger dan 16 jaar zonder de uitdrukkelijke toestemming van hun ouders of van andere personen die de ouderlijke verantwoordelijkheid uitoefenen;
 - ii. dat kleine huisdieren worden geschonken als prijs, beloning of premie.
 - iii. dat kleine huisdieren zich ongebreideld voortplanten;
- c. de mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van wilde dieren als zij worden gekocht of geïntroduceerd als kleine huisdieren;
- d. de gevaren van de onverantwoorde aankoop van kleine huisdieren die leidt tot een toename van het aantal ongewenste of in de steek gelaten dieren.

HOOFDSTUK V

MULTILATERAAL OVERLEG

Artikel 15

Multilateraal overleg

1. Binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst en elke vijf jaar daarna en, in elk geval, wanneer een meerderheid van de vertegenwoordigers van de Partijen zulks verzoekt, voeren de Partijen multilateraal overleg binnen de Raad van Europa over de toepassing van de Overeenkomst en over de wenselijkheid deze te herzien of bepalingen ervan uit te breiden. Dit overleg vindt plaats op door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa bijeengeroepen vergadering.
2. Elke Partij heeft het recht een vertegenwoordiger te benoemen die deelneemt aan dit overleg. Iedere Lidstaat van de Raad van Europa die geen Partij is bij de Overeenkomst, heeft het recht zich door een waarnemer bij dit overleg te laten vertegenwoordigen.
3. Na elk overleg leggen de Partijen aan het Comité van Ministers van de Raad van Europa een verslag voor omtrent het overleg en de werking van de Overeenkomst, welk verslag, indien zij dit nodig achten, tevens voorstellen bevat voor de wijziging van de artikelen 15 tot en met 23 van de Overeenkomst.
4. Onder voorbehoud van de bepalingen van deze Overeenkomst stellen de Partijen de procedureregels voor het overleg vast.

HOOFDSTUK VI

WIJZIGINGEN

Artikel 16

Wijzigingen

1. Iedere door een Partij of het Comité van Ministers voorgestelde wijziging van de artikelen 1 tot en met 14 wordt medegedeeld aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa en door deze toegezonden aan de Lidstaten van de Raad van Europa, aan iedere Partij, en aan iedere Staat die overeenkomstig het bepaalde in artikel 19 is uitgenodigd tot de Overeenkomst toe te treden.

2. Iedere overeenkomstig het bepaalde in het voorgaande lid voorgestelde wijziging wordt bestudeerd tijdens een multilateraal overleg dat niet eerder dan twee maanden na de datum van toezending door de Secretaris-Generaal wordt gevoerd, waar zij kan worden aangenomen met een tweederde meerderheid van de Partijen. De aangenomen tekst wordt aan de Partijen toegezonden.

3. Twaalf maanden nadat zij tijdens een multilateraal overleg is aangenomen, treedt elke wijziging in werking, tenzij een van de Partijen kennisgeving van bezwaar heeft gedaan.

HOOFDSTUK VII – SLOTBEPALINGEN

Artikel 17

Ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring

Deze Overeenkomst staat open voor ondertekening door de Lidstaten van de Raad van Europa. De Overeenkomst dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 18

Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum waarop vier Lidstaten van de Raad van Europa in overeenstemming met het bepaalde in artikel 17 hebben verklaard zich gebonden te achten door de Overeenkomst.

2. Ten aanzien van iedere Lidstaat die later verklaart zich gebonden te achten door de Overeenkomst, treedt de Overeenkomst in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Artikel 19

Toetreding van niet-lidstaten

1. Na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa iedere Staat, die geen lid van de Raad van Europa is, uitnodigen toe te treden tot deze Overeenkomst door een besluit daartoe bij de meerderheid van stemmen, bedoeld in artikel 20, letter d, van het Statuut van de Raad van Europa, en bij unanimitéit van de vertegenwoordigers van de Overeenkomstsluitende Staten gerechtigd zitting te hebben in het Comité van Ministers.

2. Ten aanzien van iedere toetredende Staat treedt de Overeenkomst in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 20

Territoriale clause

1. Iedere Staat kan bij de ondertekening of bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding het gebied of de gebieden aanwijzen waarop deze Overeenkomst van toepassing is.

2. Iedere Staat kan te allen tijde daarna, door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte verklaring, de toepassing van deze Overeenkomst uitbreiden tot ieder ander in de verklaring aangewezen gebied. Ten aanzien van dit gebied treedt de Overeenkomst in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van ontvangst van de verklaring door de Secretaris-Generaal.

3. Iedere verklaring, gedaan krachtens beide vorige leden, kan ten aanzien van ieder in die verklaring aangewezen gebied, worden ingetrokken door middel van een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving. Deze intrekking wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 21

Voorbehouden

1. Iedere Staat kan bij de ondertekeningen of bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding verklaren dat hij één of meer voorbehouden maakt ten aanzien van artikel 6 en artikel 10, eerste lid, letter a. Geen ander voorbehoud is toegestaan.

2. Iedere Partij die een voorbehoud heeft gemaakt krachtens het vorige lid, kan dit geheel of gedeeltelijk intrekken door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte kennisgeving. De intrekking wordt van kracht op de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

3. De Partij die een voorbehoud heeft gemaakt ten aanzien van een bepaling van deze Overeenkomst, kan de toepassing van die bepaling door een andere Partij niet vragen; indien het gemaakte voorbehoud gedeeltelijk of voorwaardelijk is, kan zij evenwel de toepassing van die bepaling vragen voor zover zij dit zelf heeft aanvaard.

Artikel 22

Opzegging

1. Iedere Partij kan te allen tijde deze Overeenkomst opzeggen door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte kennisgeving.

2. Deze opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 23

Kennisgeving

1. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa stelt de Lidstaten van de Raad van Europa en iedere Staat die tot deze Overeenkomst is toetreden of daartoe is uitgenodigd, in kennis van:

- a. iedere ondertekening;
- b. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c. iedere datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst overeenkomstig de artikelen 18, 19 en 20;
- d. iedere andere handeling, kennisgeving of mededeling, betrekking hebbend op deze Overeenkomst.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te Straatsburg op 13 november 1987, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Eüropa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa zendt hiervan een voor eensluitend gewaarmerkt afschrift aan elk van de lidstaten van de Raad van Europa, alsmede aan iedere Staat die wordt uitgenodigd tot deze Overeenkomst toe te treden.

(Voor ondertekening zie blz. 26 van dit Tractatenblad)

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan de Overeenkomst kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van de Overeenkomst is voorzien in artikel 17.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst zullen ingevolge artikel 18, eerste lid, in werking treden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum waarop vier Lidstaten van de Raad van Europa hebben verklaard zich gebonden te achten door de Overeenkomst.

Voor iedere Lidstaat die later verklaart zich gebonden te achten door deze Overeenkomst, treedt de Overeenkomst ingevolge artikel 18, tweede lid, in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van zes maanden na de datum van nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

J. GEGEVENS

Van het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa, naar welke organisatie onder meer in de preambule van de onderhavige Overeenkomst wordt verwezen, zijn tekst

en vertaling in het Nederlands afgedrukt in *Stb.* 341. Voor tekst en vertaling in het Nederlands tot en met de tiende wijziging zie *Trb.* 1975, 70. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1979, 40.

Uitgegeven de vijftiende januari 1988.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. VAN DEN BROEK